

RECENSIONS

HISTORIA DEL DERECHO. SÍNTESES HISTÓRICA. TEXTOS HISTÓRICO-JURÍDICOS Y MATERIALES AUXILIARES,
D'ANTONIO PLANAS ROSSELLÓ I RAFAEL RAMIS BARCELÓ¹

Des de la Universitat de les Illes Balears arriba aquesta obra coordinada i supervisada pel doctor Planas Rosselló, que n'és al mateix temps coautor juntament amb el jove professor Rafael Ramis.

El llibre, dividit en quatre parts, seguint la periodicitat històrica que al seu criteri té la «Història del dret dels pobles hispànics» (p. 9), recull, de manera succinta i original, la història dels pobles i regnes de la Península, partint de la visió que donen els textos: documents, testimonis de cada una de les etapes i d'autors diversos, que conformen el substrat que posa en vigor aquella idea que la «història del dret és (també) la història dels textos jurídics», si bé en un sentit més ampli que no pas el de les expressions de D'Ors i de Gibert, manifestada en el seu moment.² És un plantejament nou i original que aporta frescor i aire nou a l'estudi metodològic del dret, a la vista dels materials i instruments a través dels quals es poden estudiar, contextualitzar i interpretar aquests textos històrics: la paleografia i la grafia, la datació i la cronologia (*a quo* i *ad quem*), l'autenticitat i la veracitat del text gràcies a la diplomàtica, etcètera.

És un llibre que ens aporta la visió del fet històric des del text jurídic. Exposada la cronologia històrica en només sis pàgines, cosa que permet, d'un cop d'ull, situar cada època i evidenciar els grans canvis esdevinguts al llarg dels segles. L'explicació expositiva, introductòria als textos de cada etapa o període històric, és senzilla i clara, i ens permet traslladar-nos de l'època romana a la codificació sense més brusquedat que el pas dels segles. A la vegada, interpreta les raons i el contingut de les compilacions i recopilacions, de les constitucions i la codificació, amb la concisa i exacta. Defineix, de forma concisa i exacta, les fonts del dret *Corpus iuris civilis*³ i *Corpus iuris canonici*,⁴ i les tendències interpretatives del primer: *mos italicus*⁵ i *mos gallicus*.⁶

Si bé és una obra complementària dels manuals d'història del dret, destinada, en principi, a la formació complementària de les classes teòriques dels alum-

1. Editat per la Universitat de les Illes Balears, Palma de Mallorca, 2009, 206 p., col·l. «Materials Didàctics», núm. 144.

2. Antonio PLANAS ROSSELLÓ i Rafael RAMIS BARCELÓ, *Historia del derecho: Síntesis histórica. Textos histórico-jurídicos y materiales auxiliares*, p. 9.

3. Antonio PLANAS ROSSELLÓ i Rafael RAMIS BARCELÓ, *Historia del derecho*, p. 53.

4. Antonio PLANAS ROSSELLÓ i Rafael RAMIS BARCELÓ, *Historia del derecho*, p. 55.

5. Antonio PLANAS ROSSELLÓ i Rafael RAMIS BARCELÓ, *Historia del derecho*, p. 54.

6. Antonio PLANAS ROSSELLÓ i Rafael RAMIS BARCELÓ, *Historia del derecho*, p. 96.

nes universitaris, la seva originalitat i succinta reflexió del fet històric, reforçada amb la llum i el vigor del text, la converteixen en un llibre d'autoreflexió i anàlisi per als alumnes més avançats.

L'objectiu de l'obra és formar i familiaritzar l'estudiant de dret amb la recerca i l'opinió crítica, cosa que aconsegueix àmpliament mitjançant el plantejament de diverses qüestions i la interrelació cronològica de diversos textos històrics (jurídics, no jurídics i fonts de coneixement). Així, s'arriba a desenvolupar una consciència personal que pot ser capaç de dilucidar, amb criteri i opinió pròpia, el sentit de fons de cada text. La qualitat de les qüestions que planteja, juntament amb la bibliografia a què remet, convida a la introspecció i a fer que hom s'interrogui a propòsit de la finalitat del dret i el mitjà jurídic, alhora que transmet, amb claredat, la circumstància històrica. Es tracta, en definitiva, d'un treball que ensenya a pensar i reflexionar sobre el text des del principi del dret, a familiaritzar-se amb èpoques llunyanes en el temps però properes pel que fa al contingut de fons, tant pel fi com per l'essència.

Carme Ramió Costa
Doctoranda
Universitat Pompeu Fabra